

## สรุปการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

ครั้งที่ 12/2558 วันที่ 26 พฤศจิกายน 2558

คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุม ครั้งที่ 12/2558 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 26 พฤศจิกายน 2558 มีมติในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

### 1. เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

1) ประธานแจ้งที่ประชุมทราบว่า ในการประชุมครั้งนี้ ได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) เข้าร่วมการประชุม โดยประธานได้เรียนเชิญรัฐมนตรีเพื่อมอบนโยบายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ กกอ.

ในโอกาสนี้ ประธานได้เรียนให้ทราบเกี่ยวกับ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ดังนี้

1.1) องค์ประกอบ กกอ. ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1.2.1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กกอ. มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.2.2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของ กกอ. จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ เสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน ให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มอบหมาย ตลอดทั้งให้มีอำนาจเสนอแนะและให้ความเห็นในการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถานศึกษาระดับปริญญาทั้งที่เป็นสถานศึกษาในสังกัด และสถานศึกษาในกำกับแก่คณะรัฐมนตรี

1.2.3) พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 กกอ. มีหน้าที่หลัก ในการเสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้การรับรองหลักสูตรการศึกษาตามมาตรฐานที่กระทรวงกำหนด ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาและวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงกำหนด ซึ่งวาระที่นำเสนอต่อที่ประชุม กกอ. มักมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่เสมอ

2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบนโยบายดังนี้

2.1) นโยบายเร่งด่วนในการกำกับดูแลการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการศึกษาระดับพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา ซึ่งทั้ง 2 ระดับได้ริเริ่มดำเนินการไปก่อนหน้านี้แล้ว เมื่อเข้ารับตำแหน่ง โดยมีนโยบายในส่วนของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

2.1.1) ในฐานะที่เป็นรัฐมนตรี และได้รับโจทย์ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลในการแก้ปัญหาเรื่องการผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลใน การมีงานทำ การกำหนดเป้าหมายจำนวนการผลิตในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาด และตรงกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ แต่ในขณะที่กระทรวงศึกษาธิการมีปัญหาในการกำกับควบคุม การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา อันเนื่องมาจากแต่ละสถาบันมีพระราชบัญญัติของตนเอง โดยมี



สภาสถาบันมีอำนาจสูงสุด จึงขอฝากให้ กกอ. พิจารณาว่าอย่างไรจึงจะสามารถดำเนินการให้บรรลุตามแนวนโยบายรัฐบาลในเรื่องดังกล่าวได้

2.1.2) การประเมินผลการศึกษาทุกระดับ โดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยง และเป็นไปในทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดเดียวกันตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีแนวทางของการประเมินที่ต้องพูดคุยกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างผู้ประเมิน คือ สมศ. และผู้ได้รับการประเมิน

2.1.3) การพัฒนาคุณภาพการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเป็นสถาบันที่อาจมีผู้เรียนที่ค่อนข้างมีโอกาสน้อยกว่าสถาบันอื่น โดยขณะนี้ได้มีความพยายามดำเนินการอยู่แล้วในหลายสถาบัน

2.1.4) การผลิตบัณฑิตยุคใหม่ให้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาล มีวินัย รู้จักหน้าที่ เพื่อให้ควบคู่ไปกับการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับและก้าวสู่ความเป็นนานาชาติ โดยต้องมีตัวชี้วัดทั้ง 2 แบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทั้งศักยภาพเทียบเท่านานาชาติ และมีคุณธรรม ธรรมภิบาลที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ที่นอกเหนือจากโครงการจิตอาสาในการออกค่ายฤดูร้อน ซึ่งไม่สามารถครอบคลุมผู้เรียนได้ทั่วถึงทุกคน

2.1.5) ระบบการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะในระบบรับตรง ที่ต้องใช้คะแนนจากการสอบ GAT/PAT ในขณะที่ผู้เรียนยังเรียนไม่จบ ทำให้ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนต้องไปเรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนในระบบห้องเรียนปกติไม่สามารถสนับสนุนการสอบเพื่อเรียนต่อได้อย่างเพียงพอ และยังคงอาจกระทบเชื่อมโยงไปสู่ตัวครูผู้สอนที่ออกไปรับสอนพิเศษนอกห้องเรียนด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า บางสถาบันอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนได้ตั้งแต่ยังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งนอกจากเป็นการให้โอกาสผู้เรียนที่ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพที่ไม่สามารถควบคุมได้ ทั้งนี้ รัฐมนตรีฯ ได้มอบปลัดกระทรวงศึกษาธิการไปศึกษาสำรวจในประเด็นปัญหาและสาเหตุของการเรียนพิเศษของนักเรียนแล้วว่าจะเกี่ยวข้องกับโอกาสในการเรียนต่อ หรือไม่ อย่างไร

### 3) แนวทางการแก้ปัญหาการกำกับดูแลการศึกษาระดับอุดมศึกษา

3.1) การกำกับควบคุมด้วยข้อมูลความต้องการกำลังคนของประเทศในด้านต่าง ๆ จากกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม เพื่อใช้เป็นภาพใหญ่ของประเทศที่เป็นโจทย์ของรัฐบาล โดยให้กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยปลายทางเป็นผู้ทำหน้าที่ในการวางแผนการศึกษาเพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนให้ได้ตามความต้องการ

3.2) ใช้กองทุน กยศ. เป็นตัวกำกับควบคุมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรในสาขาที่ตรงกับความต้องการในการผลิตกำลังคน

ที่ประชุมรับทราบ โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

1. การศึกษาไม่ควรเน้นที่การมีความรู้เพียงอย่างเดียว แต่การศึกษาต้องพัฒนาบุคลิกผู้เรียน (character education) ให้มีการวางตัวที่เหมาะสม รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการใช้ภาษา และการสื่อสารที่ดี ในประเด็นนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในส่วนที่เกี่ยวกับบุคลิกผู้เรียนว่า โดยวัฒนธรรมของคนไทยมีส่วนในการทำให้เด็กไม่กล้าคิด ไม่กล้าแสดงออก เพราะกังวลกับการต้องให้ความเคารพผู้ใหญ่ จึงไม่กล้าเถียง ทำให้ไม่ได้ใช้สมองในส่วนของการใช้ความคิดเท่าที่ควร เมื่อจำเป็นต้องใช้สมองสำหรับคิดวิเคราะห์ จึงไม่สามารถทำได้ดี นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันจึงกำหนดแนวทางให้มีการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อสนับสนุนให้เด็กได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น



2. ความเป็นอิสระที่มากเกินไปของสถาบันอุดมศึกษา ทำให้ไม่สามารถควบคุมปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐาน อุดมศึกษาได้

3. การเน้นปริญญามากเกินไป ทำให้พบว่า มีหลายกรณีที่มีผู้เรียนนิยมการซื้อใบปริญญาจากต่างประเทศ โดยไม่เน้น ความรู้ที่ได้รับ ซึ่งการศึกษาระดับอุดมศึกษาในเบื้องต้นควรให้ผู้เรียนได้เรียนในวิชาพื้นฐานด้านศิลปศาสตร์ (Liberal Arts) ก่อน แล้วจึงไปเรียนในวิชาเฉพาะอื่น เพื่อให้มีพื้นฐานตามเนื้อหาของหลักสูตรที่สอนความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และหลากหลาย

4. ความสามารถในการทำงานทำได้ของบัณฑิต โดยไม่ต้องเน้นค่านิยมที่ยึดติดกับชื่อสถาบัน

5. ความชัดเจนของนโยบายรัฐบาลที่ต้องบ่งบอกถึงความสำคัญและจุดเด่นที่เป็นตัวดึงดูดให้มีแนวโน้มการเรียนใน สายอาชีพศึกษามากขึ้น เช่น การได้รับค่าตอบแทนที่สูงและเหมาะสมกับความเป็นสายวิชาชีพที่เป็นแรงงานสำคัญตาม ความต้องการของประเทศ ความสามารถในการทำงานทำได้มากกว่าการเรียนในสายอื่น เป็นต้น

ในประเด็นนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า การเรียนในสายอาชีพศึกษาต้อง เปลี่ยนแปลงไปจากค่านิยมของสังคมไทยเดิม โดยการดำเนินการในปัจจุบัน ได้มีโครงการความร่วมมือกับภาคเอกชน ที่ เรียกว่าระบบทวิภาคี ผู้เรียนสามารถมีงานทำในระหว่างเรียน และมีเจ้าของกิจการเป็นพี่เลี้ยง วิธีนี้จะทำให้สามารถ แก้ปัญหาเรื่องเด็กตกชั้นได้ โดยดึงเด็กให้เข้ามาร่วมในโครงการ เมื่อเด็กเห็นความก้าวหน้าในอนาคต เด็กจะปรับ พฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งขณะนี้ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำข้อมูลตัวเลขการจับคู่ ระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับบริษัทแล้ว

นอกจากนั้น วิธีหนึ่งที่จะสามารถยกระดับค่านิยมของการเรียนในสายอาชีพศึกษาให้มากขึ้น คือ การใช้รูปแบบ (Model) การเรียนของโรงเรียนเทคนิคไทย-เยอรมันในสมัยก่อนเมื่อ 50 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและเป็น ที่ยอมรับมาก โดยมีการนำหลักสูตรของประเทศเยอรมันมาใช้ และต่อไปในอนาคตอันใกล้คาดว่าจะมีโรงเรียนเทคนิค ไทย-จีน เทคนิคไทย-เกาหลี เทคนิคไทย-ญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นอีก เป็นต้น

ดังนั้น รูปแบบใหม่ของอาชีวศึกษาที่กำลังจะสร้างขึ้นนี้ จึงเป็นการเน้นที่จุดเด่นของอาชีวศึกษา เรียกว่าเป็น รูปแบบของอาชีวศึกษาที่เป็นเลิศ ในแนวทางเช่นเดียวกันกับสถาบันอุดมศึกษา โดยที่แต่ละสถาบันย่อมมีความเป็นเลิศ หรือมีจุดเด่นต่างกันตามศักยภาพ หรืออาจพัฒนาจุดเด่นหรือความเป็นเลิศได้ที่ละด้าน ตามจำนวนงบประมาณที่ สามารถสนับสนุนได้ เช่น สถาบันหนึ่งเด่นด้านบัญชี สถาบันหนึ่งเด่นด้านการผลิตครูภาษาอังกฤษ สถาบันหนึ่งเด่นด้าน การผลิตครูศิลปะ สถาบันหนึ่งเด่นด้านการโรงแรม เป็นต้น โดยขณะนี้ทั้งสถาบันอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้ว

6. ปัญหาใหญ่ที่สุดคือ รัฐบาลจะสามารถจัดระบบของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นอยู่ในขณะนี้ได้อย่างไร ตามแนวทางที่ กกอ. ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล ดังนี้

6.1 รัฐบาลไม่มีหน่วยงานหรือสถาบันที่ทำหน้าที่วิจัยระบบการศึกษา เพื่อสนับสนุนข้อมูลจากผลการวิจัยสำหรับ นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจและประกอบการวางแผนของรัฐบาล

6.2 รัฐบาลยังไม่มีการศึกษาถึงกลไกการควบคุมหรือเครื่องมือทางการศึกษาทั้งหมดที่มีอยู่ เพื่อนำเครื่องมือ เหล่านั้นมาใช้ ได้แก่



1) การให้ข้อมูลความรู้ทางการศึกษาอย่างสมบูรณ์ทั่วถึงกับทุกคน นอกจากให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแล้ว ยังจำเป็นต้องให้ความรู้กับประชาชนด้วย เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อโอกาสทางการศึกษา เช่น การตัดสินใจเลือกเรียนต่อในสถาบันที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามกลไกตลาด และทำให้เกิดการแข่งขัน

2) รัฐบาลใช้กลไกการบริหารจัดการและอำนาจทางการเงินที่มีอยู่ น้อยเกินไป ทั้งในภาคราชการและภาคเอกชน เช่น ระบบ กยศ. ที่มีหลักการว่าให้เรียนไปในทิศทางที่รัฐบาลต้องการ แต่ทิศทางของรัฐบาลไม่ได้มาจากข้อมูลผลการวิจัย เป็นเพียงข้อมูลจากการคาดเดา จึงอาจไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเท่ากับการใช้กลไกตลาด การใช้ระบบการตรวจสอบ และระบบข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงมากกว่า รัฐบาลจึงควรใช้ระบบตรวจสอบ และใช้ระบบย้อนกลับเพื่อสนับสนุนตามผลงานการกู้เงิน กยศ. เช่น การให้รางวัลตอบแทนกับสถาบันที่มีผลงานดีจากการที่มีนักเรียนที่เรียนจบแล้วใช้หนี้คืนกองทุน เป็นต้น

3) รัฐบาลไม่ควรปล่อยให้ระบบราชการอยู่คงที่ตายตัวเกินไป โดยไม่มีการยุบรวมหน่วยงาน แต่ควรบริหารกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ (Regulation) อย่างเหมาะสม ไม่ใช้การออกคำสั่งมากเกินไป แต่ใช้กลไกต่างๆ ทั้งระบบการให้ข้อมูล การแข่งขัน การจูงใจ การกระตุ้น และการสนับสนุนต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมอย่างทั่วถึงทุกส่วน

รัฐมนตรีฯ เห็นด้วยกับเรื่องข้อมูลสำหรับนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจและการวางแผนของรัฐบาล ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีความสมบูรณ์ และยังไม่สะท้อนว่าจะสามารถกำกับการบริหารเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ (Regulation) ให้ได้ผลอย่างจริงจัง ยกตัวอย่างการกำกับบริหารโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ที่ผลิตนักเรียนได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการในการจัดตั้งของการมุ่งเน้นการผลิตนักเรียนที่มีความสามารถในด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ซึ่งกำลังขาดแคลน แต่เมื่อนักเรียนเรียนจบแล้วกลับไปสอบเรียนต่อในสายแพทย์ เป็นต้น

7. แนวทางการใช้กฎหมายอาญา เป็นบทลงโทษสถาบันอุดมศึกษา กรณีที่ทำผิด นอกเหนือจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติเฉพาะสถาบัน

8. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้ข้อมูลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการใน 2 มาตรการสำคัญ ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำกับการแก้ปัญหาอุดมศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ เรื่องร่างพระราชบัญญัติอุดมศึกษา และเรื่องการแยกกระทรวงอุดมศึกษาออกจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นว่า ทั้ง 2 มาตรการ มีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกันทั้งในส่วนของเนื้อหา และการนำไปปฏิบัติ แต่หากแยกอุดมศึกษาออกไปจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว จะมีความเชื่อมโยงกันในภาพรวมของการศึกษาทุกระดับตลอดจนเชื่อมโยงถึงผลิตผลที่ส่งถึงอุดมศึกษาได้อย่างไร

**2. รายงานความก้าวหน้าการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2574) :** ที่ประชุมมอบหมายให้ประธานคณะกรรมการกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2574) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (นายสุเมธ แย้มมนูน) อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา นำเสนอความก้าวหน้าการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2574) โดยสรุปสาระดังนี้

#### 1. วัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงาน

1.1 ด้วยปัจจุบันกำลังอยู่ในช่วงระยะครึ่งแผนของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำเป็นต้องทบทวนแผนดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะสอดคล้องกับแนวคิดในการปฏิรูปประเทศไทยของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ การมีรัฐธรรมนูญใหม่



การมียุทธศาสตร์ชาติที่ต้องมีความยั่งยืนในระยะยาว แนวคิดในการปฏิรูประบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวโน้มโครงสร้างประชากร ปัจจัยด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อม และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นต้น

1.2 การทำแผนดังกล่าวสอดคล้องกับประเด็นปัญหาในระบบอุดมศึกษาในปัจจุบันที่มีความซับซ้อน และจำเป็นต้องมองในระยะยาวไปพร้อมกับความจำเป็นที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ตามแนวทางของสถานการณ์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยมีเป้าหมายหลักการของการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 คือ 1) ให้อุดมศึกษาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 2) ให้อุดมศึกษาเป็นกลไกในการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา เช่น ระบบการเชื่อมโยงการศึกษาทั้งระบบ และระบบการคัดกรองผู้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (Admission) และ 3) ให้อุดมศึกษาเป็นหัวรถจักรในการปรับการศึกษาทั้งระบบ

### 1.3 การทำแผนดังกล่าวจึงต้องมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) เสนอการปรับระบบอุดมศึกษา เช่น ระบบการจัดสรรงบประมาณ ระบบการบริหารงานบุคคล ระบบธรรมาภิบาล และประสิทธิภาพของระบบ
- 2) วิเคราะห์ศักยภาพของอุดมศึกษาไทยในปัจจุบัน ตามพันธกิจ 4 ด้านคือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 3) วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบอุดมศึกษาและการพัฒนาประเทศ
- 4) ศึกษาเป้าหมายการพัฒนาของประเทศในอนาคต เช่น ยุทธศาสตร์ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ของ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ของ วช. แผนหรือนโยบายสำคัญที่เกี่ยวข้องจากกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ

### 1.4 โดยมีแนวคิดในการจัดทำแผน ดังนี้

- 1) แผนต้องกำหนดนิยามอุดมศึกษาใหม่ให้เป็นสมองในการคิด สามารถสร้างนวัตกรรม
- 2) แผนต้องครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกกลุ่ม ทุกสังกัด สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม
- 3) แผนต้องมีลักษณะ Proactive มีวิสัยทัศน์เชิงรุก จากเดิมที่เป็นเพียง Directive Plan ซึ่งขาดเป้าหมายและกลยุทธ์ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการออกแบบพัฒนาประเทศ โดยเน้นยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา
- 4) แผนต้องให้อุดมศึกษามีส่วนช่วยในการออกแบบการศึกษาของชาติทุกระดับ
- 5) แผนต้องนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบอุดมศึกษา
- 6) แผนต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และบริบทโลก และต้องสามารถใช้ได้ในระยะยาว สอดรับกับนโยบายรัฐบาลในทุกสมัย ไม่ใช่เพียงเฉพาะระยะปัจจุบันเท่านั้น
- 7) แผนต้องวางแนวทางการสร้างคน องค์ความรู้ให้กับภาคการผลิต ภาคสังคม ชุมชน ท้องถิ่น
- 8) แผนควรทบทวนสภาพแวดล้อม วิเคราะห์ข้อจำกัดที่ส่งผลกระทบต่ออุดมศึกษา

## 2. สรุปผลการดำเนินงานจนถึงปัจจุบัน

ได้มีการจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาค/ส่วนต่าง ๆ รวมทั้งได้วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อการวางแผนอุดมศึกษา ดังนี้





- 2.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร
- 2.2 การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- 2.3 ยุทธศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมดิจิทัล
- 2.4 พลังงานและสิ่งแวดล้อม
- 2.5 ทิศทางการปฏิรูปการศึกษาของ สนช.
- 2.6 ทิศทางการปฏิรูปการศึกษาของ สปช.
- 2.7 การลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ (Mega Project)
- 2.8 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- 2.9 เศรษฐกิจและความต้องการแรงงานเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 2.10 การพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข และโรคอุบัติใหม่
- 2.11 ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความขัดแย้ง

ส่วนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป คือ การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งเป็นปัจจัยที่กระทบกับระบบอุดมศึกษา เช่น ธรรมชาติของ คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพบัณฑิต การส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

### 3. การเตรียมกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3

- 3.1 การประเมินผลกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)
- 3.2 กำหนดหลักการสำคัญของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574)
- 3.3 ระดมความคิดออกแบบโครงสร้างของแผนระยะยาว
- 3.4 ร่างโครงสร้างหลักของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574)

กลุ่มที่ 1 การทบทวนแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 1 และ ฉบับที่ 2

กลุ่มที่ 2 บริบทอุดมศึกษาและความท้าทาย

กลุ่มที่ 3 เป้าหมายของอุดมศึกษา

กลุ่มที่ 4 ประสิทธิภาพระบบอุดมศึกษา

กลุ่มที่ 5 การลงทุนอุดมศึกษาระยะยาว

### 3.5 การกำหนดเป้าหมายของอุดมศึกษาระยะยาว

1. การบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ เช่น การหลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐ และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2. การบรรลุเป้าหมายความเป็นเลิศทั้งในส่วนองงานวิจัยและบัณฑิตศึกษา การผลิตบัณฑิต การสร้างนวัตกรรม และ การมุ่งสู่มหาวิทยาลัยระดับโลก

3. การบรรลุเป้าหมายของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

### 3.6 ประสิทธิภาพระบบอุดมศึกษา

1. การปรับระบบอุดมศึกษาเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจบรรลุเป้าหมายอุดมศึกษาระยะยาว

2. การจัดสรรและการสนับสนุนทรัพยากรเป็นกลไกนำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

3. การสร้าง/พัฒนาระบบข้อมูลอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่สุด

### 3.7 การผลิตบัณฑิตและการวิจัยตามยุทธศาสตร์ชาติ

### 3.8 แผนการลงทุนและโครงการของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3



ที่ประชุมรับทราบ โดยมีความเห็นว่า แผนฯ ต้องตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและความต้องการผลิตบัณฑิต รวมถึงสามารถสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ให้เพิ่มประเด็นที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบในการจัดทำแผนและแนวคิดในการจัดทำแผนเพิ่มเติม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติของสภาการศึกษา ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการร่างแผนฯ ดังนี้

1.1 หัวข้อ “องค์ประกอบในการจัดทำแผน” โดยเพิ่มจากเดิม 4 ข้อ เป็น 5 ข้อ เพื่อให้มีประเด็นของการศึกษาเป้าหมายการพัฒนาประเทศในอนาคต

1.2 หัวข้อ “แนวคิดในการจัดทำแผน” โดยเพิ่มจากเดิม 8 ข้อ เป็น 9 ข้อ เพื่อให้มีประเด็นของความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติของสภาการศึกษา

1.3 หัวข้อ “แนวคิดในการจัดทำแผน” ข้อ 8 ให้เขียนให้ชัดเจนมากขึ้นว่า ในการทบทวนสภาพแวดล้อม วิเคราะห์ข้อจำกัดที่ส่งผลกระทบต่ออุดมศึกษา นั้น เป็นการทบทวนเพื่ออะไร เพื่อการวิเคราะห์ เพื่อการพัฒนา เพื่อขจัดปัญหา หรือเพื่อแก้ปัญหา ในประเด็นไหน และแก้ไขอย่างไร

2. ให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 โดยให้ระบุไว้ในแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 ด้วยว่า ทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินการตามแผนอย่างไร นำแผนไปปฏิบัติหรือไม่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการตามแผนด้วยหรือไม่ อะไรคือประเด็นปัญหา หากมีการนำแผนไปปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติในเรื่องใด มากน้อยอย่างไร เพราะเหตุใด เพื่อให้มีข้อมูลสำหรับจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหาต่อไป

**3. เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา :** ที่ประชุมเห็นชอบแนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. หลักสูตรที่ต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่

1.1 หลักสูตรใหม่

1.2 หลักสูตรปรับปรุง ได้แก่

1.2.1 การเปลี่ยนแปลงปรัชญาของหลักสูตร

1.2.2 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตร

1.2.3 การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

2. หลักสูตรที่ไม่ต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเล็กน้อย ที่เป็นการปรับปรุงระดับรายวิชา อาทิ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการปรับคำอธิบายรายวิชา โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร

ทั้งนี้ ขอให้สภาสถาบันอุดมศึกษาส่งเอกสารหลักฐานการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเล็กน้อยที่ผ่านความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้ข้อมูลหลักสูตรที่ สกอ. ทันสมัยอยู่เสมอ



**4. เรื่อง การพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมคอธ สาธารณรัฐอินเดีย :** ที่ประชุมมอบให้ คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ไปสืบและเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งจาก มหาวิทยาลัยมคอธ และจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอที่จะลงสรุปเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษา ของคณะวิชาที่ผู้ยื่นคำร้องขอเทียบคุณวุฒิ แล้วนำเสนอ กกอ. อีกครั้งหนึ่ง

**5. เรื่อง การโอนใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน :** ที่ประชุมเห็นชอบ ดังนี้

1. ให้คำแนะนำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งให้โอนใบอนุญาตจัดตั้งมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ จาก นางประณีต ดิษยะศริน ให้กับ บริษัท ต้นคิดอุดมศึกษา จำกัด และนำเรื่องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม ความในมาตรา 101 และมาตรา 103 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ต่อไป

2. ให้คำแนะนำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งให้โอนใบอนุญาตจัดตั้งมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต จาก นางวิจิตรา รัตนเพียร ให้กับ บริษัท รัตนเพียรเพื่อการอุดมศึกษา จำกัด และนำเรื่องประกาศในราชกิจจานุเบกษาตาม กฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา 101 และมาตรา 103 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ต่อไป

**6. เรื่อง ขอความเห็นชอบในการยกเว้นค่าปรับ กรณีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จัดส่งรายงานงบการเงิน ประจำปีการศึกษา 2557 ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด :** ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

1. เห็นชอบการยกเว้นค่าปรับ กรณีของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่จัดส่งงบการเงิน ประจำปีการศึกษา 2557 ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยใช้รอระยะเวลาบัญชีตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558

2. เห็นชอบในหลักการให้มีการยกเว้นค่าปรับ กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการจัดทำระบบบัญชี ตามปีการศึกษาใหม่ ไปล่วงหน้า 1 ปี ก่อนที่จะมีประกาศให้ดำเนินการในรอบบัญชี ปี 2558 ทำให้จัดส่งงบการเงิน ประจำปีการศึกษา 2557 ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

**7. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574) :** ที่ประชุม มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2574) มีอำนาจหน้าที่ใน การสังเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในที่กระทบอุดมศึกษา และ ดำเนินการจัดทำรายละเอียดร่างแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2574) โดยมี องค์ประกอบตามที่เสนอ ทั้งนี้ มอบให้เลขาธิการ กกอ. พิจารณาเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์(เศรษฐศาสตร์) เพื่อทำหน้าที่อนุกรรมการเพิ่มเติมอีก 1 ราย เมื่อดำเนินการแล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการเสนอประธานกรรมการลงนามใน คำสั่ง ต่อไป

**8. เรื่อง การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา :** ที่ประชุมเห็นชอบแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการ การอุดมศึกษา เพิ่มเติม จำนวน 2 ราย ได้แก่

1. นายขจร จิตสุขุมมงคล รองเลขาธิการ กกอ.
2. นางอรสา ภาววิมล ผู้ช่วยเลขาธิการ กกอ.





## 9. เรื่องอื่น ๆ

### 9.1 ประธานกล่าวในนามของคณะกรรมการ

- แสดงความยินดีกับ นายขจร จิตสุขุมมงคล ที่ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2558

- แสดงความยินดีกับ นางอรสา ภาววิมล ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2558

9.2 ฝ่ายเลขานุการแจกเอกสาร “รายงานการเข้าร่วมการประชุมนานาชาติ หัวข้อ Higher Education Futures ณ ประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 15 - 16 ตุลาคม 2558”

-----

